TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2024. gada 21. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Vide – Savienības politika ūdens resursu jomā – Direktīva 2000/60/EK – Vides aizsardzības mērķi attiecībā uz virszemes ūdeņiem – Visu virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanās novēršana – V pielikuma 1.2.2. punkts – Ļoti labu, labu un vidēju ekoloģiskās kvalitātes rādītāju definīcija ezeriem – "Ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora novērtēšanas kritēriji

Lietā C-671/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) iesniegusi ar 2022. gada 20. oktobra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 25. oktobrī, tiesvedībā

T GmbH

pret

Bezirkshautpmannschaft Spittal an der Drau,

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs F. Biltšens [*F. Biltgen*], tiesneši J. Pasers [*J. Passer*] (referents) un M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerāladvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *T GmbH* vārdā – *V. Rastner*, *Rechtsanwältin*,

– Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, *J. Schmoll* un *M. Kopetzki*, pārstāvji,

– Īrijas vārdā – *M. Browne*, *Chief State Solicitor*, *A. Joyce*, *D. O'Reilly* un *M. Tierney*, pārstāvji, kuriem palīdz *J. Doherty*, *SC*, un *E. McGrath*, *SC*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *C. Hermes* un *E. Sanfrutos Cano*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2023. gada 16. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV 2000, L 327, 1. lpp.), V pielikuma 1.2.2. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *T GmbH* un *Bezirkshauptmannschaft Spittal an der Drau* (Špitāles iecirkņa pārvaldes iestāde, Austrija; turpmāk tekstā – "pārvaldes iestāde") par pēdējās minētās atteikumu piešķirt prasītājai pamatlietā atļauju būvēt laivu māju uz ezera.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2000/60 25. apsvērums ir formulēts šādi:

"Jānosaka kopējas ūdens stāvokļa definīcijas, ņemot vērā tā kvalitāti, un, ja tas vajadzīgs vides aizsardzības nolūkā, ņemot vērā arī tā kvantitāti. Jānosaka vides aizsardzības mērķi, lai nodrošinātu to, ka visā Kopienā ir panākts labs virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu stāvoklis un ka Kopienas līmenī tiek novērsta ūdens resursu bojāšanās."

4 Šīs direktīvas 1. pantā "Mērķis" ir noteikts:

"Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt iekšējo virszemes ūdeņu, pārejas ūdeņu, piekrastes ūdeņu un gruntsūdeņu aizsardzību, kas:

a) novērš turpmāku ūdens ekosistēmu stāvokļa pasliktināšanos, aizsargā un nostiprina to, kā arī aizsargā sauszemes ekosistēmas un mitrzemes, kas tieši atkarīgas no ūdens ekosistēmām, ciktāl tas attiecas uz to vajadzībām pēc ūdens;

[..]."

5 Minētās direktīvas 2. pantā "Definīcijas" ir paredzēts:

"Šajā direktīvā izmanto turpmāk minētās definīcijas:

[..]

17) "Virszemes ūdeņu stāvoklis" ir vispārējs virszemes ūdens objekta stāvokļa formulējums, ko nosaka pēc tā sliktākajiem ekoloģiskās un ķīmiskās kvalitātes rādītājiem.

18) “Labs virszemes ūdeņu stāvoklis” ir stāvoklis, kādu virszemes ūdens objekts sasniedz tad, kad gan tā ekoloģiskās kvalitātes rādītāji, gan ķīmiskās kvalitātes rādītāji ir vismaz “labi”.

[..]

21) “Ekoloģiskais stāvoklis” ir ar virszemes ūdeņiem saistīto un saskaņā ar V pielikumu klasificēto ūdens ekosistēmu struktūras un darbības kvalitātes formulējums.

22) “Labs ekoloģiskais stāvoklis” ir virszemes ūdens objekta stāvoklis, kas šādi klasificēts saskaņā ar V pielikumu.

[..]”

6 Direktīvas 2000/60 4. pantā “Vides aizsardzības mērķi” ir noteikts:

“1. Ieviešot praksē pasākumu programmas, kas precizētas upju baseinu apsaimniekošanas plānos:

a) attiecībā uz virszemes ūdeņiem
   i) dalībvalstis īsteno vajadzīgos pasākumus, lai novērstu visu virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, ievērojot 6. un 7. punktu un neierobežojot 8. punktu;
   ii) dalībvalstis aizsargā, stiprina un atjauno visus virszemes ūdens objektus, ievērojot iii) apakšpunktu attiecībā uz stipri pārveidotiem ūdens objektiem, nolūkā panākt labu virszemes ūdeņu stāvokli vēlākais 15 gadus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas, saskaņā ar V pielikumā paredzētajiem noteikumiem, ievērojot saskaņā ar 4. punktu noteiktos pagarinājumus un ievērojot 5., 6. un 7. punktu, neierobežojot 8. punktu;

[..].”

7 Šīs direktīvas V pielikuma 1.2. punktā “Ekoloģiskās kvalitātes rādītāju klasifikāciju normatīvās definīcijas” ir minēts:

“1.2. tabula. Vispārēja definīcija upēm, ezeriem, pārejas ūdeņiem un piekrastes ūdeņiem

Še turpmāk ir dota ekoloģiskās kvalitātes vispārīga definīcija. Klasifikācijas nolūkiem ekoloģiskā stāvokļa kvalitātes faktori katrai virszemes ūdeņu kategorijai ir tie, kas izklāstīti 1.2.1. līdz 1.2.4. tabulā turpmāk.

Faktors	Ļoti labi rādītāji	Labi rādītāji	Vidēji rādītāji
Vispārēji nosacījumi	Nav antropogēnu izmaiņu vai ir ļoti nelielas virszemes ūdenstilpes tipa fizikālķīmisko un hidromorfoloģisko kvalitātes faktoru vērtību izmaiņas, salīdzinot ar tām vērtībām, kas parasti raksturo šo tipu neskartos apstākļos. Bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtības virszemes ūdenstilpei atbilst tām vērtībām, kuras parasti saista ar šo tipu neskartos apstākļos, un neuzrāda nekādus izkropļojumus, vai arī tie ir ļoti nelieli. Šie ir tipam raksturīgie nosacījumi un kopas.	Virszemes ūdenstilpes tipa bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtības uzrāda zemus cilvēku darbības izraisītus izkropļojuma līmeņus, kas tikai ļoti nelielā apjomā neatbilst tām vērtībām, ko parasti saista ar šo virszemes ūdenstilpes tipu neskartos apstākļos.	Virszemes ūdenstilpes tipa bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtības vidēji neatbilst tām vērtībām, ko parasti saista ar šo virszemes ūdenstilpes tipu neskartos apstākļos. Vērtības liecina par vidēju cilvēku darbības izraisītu izkropļojumu, un ūdenstilpes ir vairāk skartas nekā labu rādītāju apstākļos.

Ūdens resursus, kas atbilst tiem rādītājiem, kuri ir zemāki par vidējiem, klasificē kā sliktus vai bojātus.

Ūdens resursus, kuros atklāj lielas virszemes ūdenstilpes tipa bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtību izmaiņas, kuru rezultātā attiecīgās bioloģiskās kopas būtiski neatbilst tām, kuras saista ar šo virszemes ūdenstilpes tipu neskartos apstākļos, klasificē kā sliktus.

Ūdens resursus, kuros atklāj ļoti lielas virszemes ūdenstilpes tipa bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtību izmaiņas, kuru rezultātā nav sastopama liela daļa attiecīgo bioloģisko kopu, ko saista ar šo virszemes ūdenstilpes tipu neskartos apstākļos, klasificē kā bojātus.

[..]

1.2.2. Ļoti labu, labu un vidēju ekoloģiskās kvalitātes rādītāju definīcija ezeriem

Bioloģiskās kvalitātes faktori

Faktors	Ļoti labi rādītāji	Labi rādītāji	Vidēji rādītāji
[..]	[..]	[..]	[..]
Ihtiofauna	Sugu sastāvs un summārie rādītāji pilnīgi vai gandrīz pilnīgi atbilst neskartiem apstākļiem. Ir sastopamas visas tipam raksturīgās jutīgās sugas. Zivju kopu vecuma struktūras maz liecina par antropogēniem traucējumiem un nenorāda uz kādas konkrētas sugas nespēju vairoties vai attīstības traucējumiem.	Ir nelielas izmaiņas sugu sastāvā un summārajos rādītājos, salīdzinot ar tipam raksturīgajām kopām, kas attiecināmas uz antropogēnu ietekmi uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem. Zivju kopu vecuma struktūras liecina par traucējumiem, kas attiecināmi uz antropogēnu ietekmi uz fizikālķīmiskās un hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem un dažos gadījumos norāda uz kādas konkrētas sugas nespēju vairoties vai attīstības traucējumiem, ciktāl var trūkt dažu vecuma kategoriju.	Zivju sugu sastāvs un summārie rādītāji vidēji atšķiras, salīdzinot ar tipam raksturīgajām kopām, un to izraisījusi antropogēnu ietekme uz fizikālķīmiskās un hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem. Zivju kopu vecuma struktūra ievērojami liecina par traucējumiem, ko izraisījusi antropogēnu ietekme uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem tādā apjomā, ka vispār nav sastopams ievērojams tipam raksturīgo sugu īpatsvars, vai arī tā summārie rādītāji ir ļoti zemi.

[..]”

Austrijas tiesības

8 1959. gada 16. oktobra *Wasserrechtsgesetz 1959* (1959. gada Ūdens resursu likums; *BGBl.*, 215/1959), tā 2018. gada 22. novembra redakcijā (*BGBl.* I, 73/2018) (turpmāk tekstā – "*WRG*"), 30.a panta 1. punktā būtībā ir paredzēts, ka virszemes ūdeņi ir jāaizsargā, jāuzlabo un jāatjauno, lai novērstu to stāvokļa pasliktināšanos, un ka attiecībā uz virszemes ūdeņiem mērķa stāvoklis tiek sasniegts, ja virszemes ūdens objektam ir vismaz labs ekoloģiskais un labs ķīmiskais stāvoklis.

9 Atbilstoši *WRG* 104.a panta 1. punkta 1) apakšpunkta b) punktam projekti, kuru īstenošanas rezultātā virszemes ūdens objekta hidromorfoloģisko īpašību pārveidojumu vai gruntsūdens objektu ūdens līmeņa izmaiņu dēļ virszemes ūdens objekta vai gruntsūdens objekta stāvoklis var pasliktināties, katrā ziņā ir projekti, kuros ir paredzama ietekme uz sabiedriskās kārtības apsvērumiem.

10 Saskaņā ar *WRG* 105. panta 1. punktu projekta atļaujas pieteikumu var noraidīt sabiedrības interesēs, ja pastāv ūdens ekoloģiskā stāvokļa būtiskas pasliktināšanās risks vai būtisks no citām Savienības tiesību aktu normām izrietošu mērķu apdraudējums.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11 2013. gada 7. novembrī prasītāja pamatlietā iesniedza pārvaldes iestādē lūgumu atļaut būvēt 7 m x 8,5 m lielu laivu māju Veisenes ezerā [*Weißensee*] (Austrija). Šī dabīgā ezera, kas atrodas Karintijas federālajā zemē, platība ir 6,53 km^2.

12 Tā kā šis pieteikums tika noraidīts ar 2016. gada 25. maija lēmumu, prasītāja pamatlietā cēla prasību *Landesverwaltungsgericht Kärnten* (Karintijas federālās zemes Administratīvā tiesa, Austrija), kas ar 2020. gada 21. februāra spriedumu atteikuma lēmumu atstāja spēkā. Šī tiesa norāda, ka ezera vispārējais virszemes ūdens resursu stāvoklis ir "slikts" ihtiofaunas kvalitātes dēļ. Tā uzskatīja, ka, lai gan visi hidromorfoloģiskās un fizikālķīmiskās kvalitātes rādītāji, kā arī "fitoplanktona" un "makrofītu" bioloģiskās kvalitātes faktori ir ļoti labi, tai bija jāveic kvalitātes rādītāju visaptverošs novērtējums un kā noteicošais klasifikācijas kritērijs jāizmanto sliktākais rādītājs. Sliktais "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktors ir zivju resursu nepareizas pārvaldības rezultāts, jo pēdējā zivju populācijas uzskaite ļāva konstatēt, ka no astoņām sākotnēji mītošajām zivju sugām vēl bija sastopamas tikai sešas sugas, savukārt no jauna bija parādījušās deviņas neraksturīgas sugas.

13 *Landesverwaltungsgericht Kärnten* (Karintijas federālās zemes Administratīvā tiesa) uzskata, ka pienākums uzlabot virszemes ūdeņu stāvokli un pienākums sasniegt labu šo ūdeņu stāvokli, kas dalībvalstīm ir noteikts saskaņā ar Direktīvu 2000/60, tām aizliedz veikt jebkādus pasākumus, kuri var kavēt uzlabojumus vai kuru mērķis nav veicināt uzlabojumus. Šī tiesa precizē, ka laivu mājas būvniecība ezera krasta tuvumā, lai gan tā neizraisīs ezera ūdeņu vispārējā stāvokļa izmaiņas, virszemes ūdeņu stāvokli neuzlabos, jo kaitēs esošajām nārsta vietām.

14 *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija), iesniedzējtiesa, kurā prasītāja pamatlietā iesniedza revīzijas (*Revision*) sūdzību par 2020. gada 21. februāra spriedumu, uzskata, ka Direktīvā 2000/60 nav noteikts pienākums atteikt atļauju projektiem, kuri, lai gan tie neizraisa ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, neveicina labu virszemes ūdeņu stāvokli, bet ir vienīgi paredzēts atteikt atļauju projektiem, kuriem ir būtiska ietekme uz attiecīgo ūdens objektu stāvokli.

15 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru, it īpaši 2015. gada 1. jūlija sprieduma *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland* (C-461/13, EU:C:2015:433) 51. punktu, dalībvalstīm – ja vien nav piešķirta atkāpe – ir pienākums atteikt atļauju konkrētam projektam, ja tas var izraisīt virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos vai ja tas apdraud virszemes ūdeņu laba stāvokļa vai šādu ūdeņu laba ekoloģiskā potenciāla un laba ķīmiskā stāvokļa sasniegšanu. Šī tiesa atgādina arī to judikatūru, saskaņā ar kuru dalībvalstīm, izvērtējot kādas konkrētas programmas vai projekta saderību ar mērķi novērst ūdens kvalitātes pasliktināšanos, nav atļauts neņemt vērā šo programmu vai projektu pagaidu negatīvo ietekmi uz ūdens kvalitāti, ja vien šīs sekas acīmredzami tikai nedaudz ietekmē attiecīgo ūdens objektu stāvokli.

16 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa uzskata, ka lietā, ko tā izskata, pirmkārt, ir jāizvērtē pasākumi, lai sasniegtu labu virszemes ūdeņu stāvokli, un, otrkārt, jāizvērtē, vai šim projektam ir būtiska ietekme uz šiem pasākumiem. Tā precizē, ka šīs izvērtēšanas veikšanas priekšnoteikums ir attiecīgo virszemes ūdeņu stāvokļa klasificēšana zemākā līmenī nekā "labi rādītāji". Šī iemesla dēļ iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai pamatlietā apskatītās ihtiofaunas izmaiņas, kas, pēc tās domām, izriet tikai no zvejniecības veiktajiem pasākumiem, nevis no antropogēnās ietekmes uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes rādītājiem, liek klasificēt virszemes ūdeņu stāvokli zemākā līmenī nekā "labi rādītāji".

17 Iesniedzējtiesa norāda, ka, ja, nosakot virszemes ūdeņu ekoloģisko stāvokli, būtu jāņem vērā citi iemesli, nevis antropogēnu ietekme uz fizikālķīmiskajiem un hidromorfoloģiskajiem kvalitātes faktoriem, attiecīgā ezera ūdeņu stāvoklis būtu klasificējams kā "slikts". Šajā gadījumā iesniedzējtiesa jautā, kā ir jāveic "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora klasifikācija un kurš klasifikācijas līmeni tam jāpiešķir.

18 Šajā kontekstā *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas [2000/60] V pielikuma 1.2.2. punkts (Ļoti labu, labu un vidēju ekoloģiskās kvalitātes rādītāju definīcija ezeriem) ir jāinterpretē tādējādi, ka ar "traucējumiem" tabulā "Bioloģiskās kvalitātes faktori", ailē "Ihtiofauna", kolonnā "ļoti labi rādītāji" ir jāsaprot vienīgi antropogēnā ietekme uz fizikālķīmiskās un hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša: vai minētā tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora novirzes no ļoti labiem rādītājiem, kas ir saistīta ar traucējumiem, kas nav antropogēna ietekme uz fizikālķīmiskās un hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem, sekas ir tādas, ka arī "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora rādītāji nevar tikt klasificēti kā "labi" vai "vidēji"?"

Par pieņemamību

19 Vispirms Eiropas Komisija rakstveida apsvērumos norāda, ka ar šiem jautājumiem iesniedzējtiesa pieņem, ka zivju resursu pārvaldībā pieļautās kļūdas un "antropogēnu ietekme uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem" Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkta izpratnē ir divas dažādas antropogēnu ietekmes. Tā uzsver, ka prejudiciālajiem jautājumiem nebūtu nozīmes lietā, ja šīs kļūdas, kuras Austrijas tiesas uzskata par iemeslu attiecīgo virszemes ūdeņu klasifikācijai "sliktā" līmenī, būtu jāuzskata par "antropogēnu ietekmi uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem" šī V pielikuma 1.2.2. punkta izpratnē.

20 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tiek pieņemts, ka uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktā tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu kontekstā, kura pareizība Tiesai nav jāpārbauda, attiecas nozīmīguma prezumpcija. Tiesa var noraidīt valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu vienīgi tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saiknes ar faktisko situāciju pamatlietā vai pamatlietas priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2023. gada 25. maijs, *WertInvest Hotelbetrieb*, C-575/21, EU:C:2023:425, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Turklāt jāatgādina, ka tāpat no pastāvīgajās judikatūras izriet, ka LESD 267. pantā paredzētajā procedūrā, kuras pamatā ir skaidra funkciju sadale starp valsts tiesām un Tiesu, tikai valsts tiesas kompetencē ir konstatēt un novērtēt pamatlietas faktus, kā arī noteikt valsts normatīvo vai administratīvo aktu precīzu tvērumu. Tiesa ir pilnvarota lemt vienīgi par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību, ņemot vērā iesniedzējtiesas izklāstīto faktisko un tiesisko situāciju, un tai nav pilnvaru nedz apšaubīt, nedz pārbaudīt tās pareizību (spriedums, 2021. gada 9. septembris, *Real Vida Seguros*, C-449/20, EU:C:2021:721, 13. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 Šajā gadījumā, lai gan nevar izslēgt, ka zveja var ietekmēt virszemes ūdeņu fizikālķīmiskās un, iespējams, hidromorfoloģiskās kvalitātes faktorus, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka zivju resursu pārvaldības pasākumi katrā ziņā būtu pasākumi ar antropogēnu ietekmi uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem.

23 Tālab uzdotie jautājumi, kas nešķiet lietā nenozīmīgi, ir pieņemami.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

24 Iesniedzējtiesa, uzdodot jautājumus, kuri ir jāizskata kopā, būtībā vaicā, vai Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora novērtēšanas kritērijiem "traucējumi, ko izraisījusi antropogēnu ietekme", zivju sugu sastāvā un summārajos rādītājos, salīdzinot ar tipam raksturīgajām kopām, šī punkta izpratnē var izrietēt tikai no ezeru "antropogēnu ietekmes uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem", nevis no citas antropogēnu ietekmes, piemēram, zivju resursu pārvaldības pasākumiem. Noliedzošas atbildes gadījumā tā vēlas noskaidrot, vai, klasificējot "ihtiofaunas" ekoloģisko stāvokli, ir nozīmīgi visi traucējumu cēloņi.

25 Iesniedzējtiesa precizē, ka tad, ja būtu jāuzskata, ka šos traucējumus var izraisīt zivju resursu pārvaldības pasākumi, attiecīgā ezera ūdeņu ekoloģiskais stāvoklis būtu jāklasificē kā "slikts". Ja tas tā būtu, tā norāda, ka saistībā ar pamatlietā aplūkotā projekta atļaujas piešķiršanas procedūru ir jānosaka, vai, lai panāktu labu ezera ūdeņu vispārējo stāvokli, "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktoram ir jāuzrāda "labi" vai "ļoti labi" ekoloģiskās kvalitātes rādītāji. Šī tiesa arī jautā, kādas sekas attiecībā uz "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora klasifikāciju ir tam, ka tiek ņemti vērā traucējošie apstākļi, kas neizriet no antropogēnu ietekmes uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem. Tā vaicā, vai šis faktors var tikt klasificēts labākajā gadījumā tikai kā "slikts" vai, gluži pretēji, visos līmeņos, jo šajā gadījumā ir būtiski visi atšķirības cēloņi salīdzinājumā ar "ļoti labu" ekoloģisko kvalitāti.

26 Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedumi, 2015. gada 2. septembris, Surmačs, C-127/14, EU:C:2015:522, 28. punkts, un, 2016. gada 16. novembris, *DHL Express (Austria)*, C-2/15, EU:C:2016:880, 19. punkts).

27 Pirmām kārtām, saskaņā ar Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punktu ezera ekoloģiskās kvalitātes rādītāju klasifikācija pēc "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora – "ļoti labi", "labi" vai "vidēji" rādītāji – ir atkarīga tostarp no tā, cik liela ir atšķirība starp ezerā esošo zivju sugu sastāvu un summārajiem rādītājiem un tipam raksturīgajām kopām. Šajā punktā ir precizēts, ka šo sugu sastāvs un summārie rādītāji atkarībā no konkrētā gadījuma ir bez "antropogēniem traucējumiem" vai, salīdzinot ar tipam raksturīgajām kopām, tajos ir izmaiņas "antropogēnu ietekmes" dēļ.

28 Tādējādi atsauce uz antropogēniem cēloņiem, lai novērtētu, kādas ir atšķirības zivju sugu sastāvā un summārajos rādītājos salīdzinājumā ar tipam raksturīgajām kopām, ir piemērojama visu ekoloģiskās kvalitātes rādītāju definēšanai. "Labos" un "vidējos" ekoloģiskās kvalitātes rādītājos, kas definēti, ņemot vērā šo atšķirību amplitūdu, tomēr ir norādīts, ka tiek ņemti vērā noteikta veida cēloņi. Proti, no šo divu ekoloģiskās kvalitātes rādītāju definīcijas izriet, ka nelielām vai mērenām izmaiņām ezerā sastopamo sugu sastāvā, salīdzinot ar tipam raksturīgajām kopām šajā ezerā, ir jāizriet no "antropogēnu ietekmes uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem".

29 Tālab no Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkta gramatiskās interpretācijas varētu izrietēt, ka tikai šāda veida ietekmei ir izšķiroša nozīme, veicot klasifikāciju vienā vai otrā no šiem kvalitātes rādītājiem. Šādā gadījumā izmaiņām sugu sastāvā un summārajos rādītājos, ko izraisījuši zivju resursu pārvaldības pasākumi vai jebkurš pasākums, kurš neizriet no antropogēnu ietekmes uz fizikālķīmiskās vai hidromorfoloģiskās kvalitātes faktoriem, lai novērtētu, vai virszemes ūdens objekta ekoloģiskās kvalitātes rādītājs ir "labs" vai "vidējs", neesot nozīmes.

30 Ir taisnība, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai Savienības tiesību normas interpretācija, ņemot vērā tās kontekstu un mērķi, nevar atņemt šīs tiesību normas skaidrajam un precīzajam formulējumam jebkādu lietderīgo iedarbību. Tādējādi, tā kā Savienības tiesību normas jēga nepārprotami izriet no tās formulējuma, Tiesa nevar atteikties no šīs interpretācijas (spriedums, 2023. gada 13. jūlijs, *Mensing*, C-180/22, EU:C:2023:565, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Tomēr ir jākonstatē, kā būtībā secinājumu 27.–31. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, ka Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkts nepavisam nav nepārprotams.

32 No minētā izriet, ka Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkta interpretācija nevar balstīties tikai uz tā tekstu, bet atbilstoši šī sprieduma 26. punktā atgādinātajai judikatūrai tajā ir jāņem vērā šīs direktīvas konteksts un izvirzītie mērķi.

33 Otrām kārtām, tādējādi ir jāizvērtē šī 1.2.2. punkta konteksts un it īpaši Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2. un nākamajos punktos iekļautās dažādās tabulas. Šā sprieduma 7. punktā norādītais 1.2. punkts ietver 1.2. tabulu "Vispārēja definīcija upēm, ezeriem, pārejas ūdeņiem un piekrastes ūdeņiem", kurā vispārēji ir raksturoti trīs šo ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes rādītāji – "ļoti labi", "labi", "vidēji" –, kā arī trīs daļas, kurās ir definēts, kuros gadījumos minētos ūdeņus klasificē kā "sliktus" un "bojātus". Šī pielikuma 1.2.1.–1.2.4. punktā ir ietvertas konkrētas attiecīgi upju, ezeru, pārejas ūdeņu un piekrastes ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes rādītāju definīcijas. Lai novērtētu katra virszemes ūdens objekta veida ekoloģiskās kvalitātes rādītāju, dalībvalstīm ir

jāņem vērā trīs kvalitātes faktoru kategorijas, proti, bioloģiskās, hidromorfoloģiskās un fizikālķīmiskās kvalitātes faktori, un katrs no minētajiem kvalitātes faktoriem ietver konkrētus rādītājus.

34 Tādējādi šajā 1.2. tabulā, vispārīgi nosakot, kas ir jāsaprot ar virszemes ūdeņu "ļoti labiem rādītājiem", ir atsauce uz to, ka "bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtības virszemes ūdenstilpei atbilst tām vērtībām, kuras parasti saista ar šo tipu neskartos apstākļos, un neuzrāda nekādus izkropļojumus, vai arī tie ir ļoti nelieli", un ir precizēts, ka "šie ir tipam raksturīgie nosacījumi un kopas".

35 Attiecībā uz "labu" ekoloģiskās kvalitātes rādītāju minētajā 1.2. tabulā ir paredzēts, ka "virszemes ūdenstilpes tipa bioloģiskās kvalitātes faktoru vērtības uzrāda zemus cilvēku darbības izraisītus izkropļojuma līmeņus, kas tikai ļoti nelielā apjomā neatbilst tām vērtībām, ko parasti saista ar šo virszemes ūdenstilpes tipu neskartos apstākļos", savukārt attiecībā uz "vidēju" ekoloģiskās kvalitātes rādītāju ir norādīts, ka šīs vērtības "liecina par vidēju cilvēku darbības izraisītu izkropļojumu, un ūdenstilpes ir vairāk skartas nekā labu rādītāju apstākļos" un ka tās "vidēji neatbilst tām vērtībām, ko parasti saista ar šo virszemes ūdenstilpes tipu neskartos apstākļos".

36 Tālab, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 38. punktā, virszemes ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes rādītāju vispārējā definīcija neattiecas uz traucējumiem, kas saistīti ar konkrētiem cēloņiem, piemēram, antropogēnām izmaiņām fizikālķīmisko un hidromorfoloģisko kvalitātes faktoru vērtībās.

37 Tādējādi attiecībā uz kategoriju "ļoti labi" ekoloģiskās kvalitātes rādītāji ne no vispārējās ekoloģiskās kvalitātes radītāju definīcijas, kas ietverta Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2. tabulā, ne arī no "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora definīcijas šī pielikuma 1.2.2. tabulā neizriet, ka antropogēnas izmaiņas, antropogēnu traucējumi vai izkropļojumi, uz kuriem ir atsauce, attiecas tikai uz fizikālķīmiskajiem un hidromorfoloģiskajiem kvalitātes faktoriem.

38 Tāpat attiecībā uz kategorijām, kas saistītas ar "labu" un "vidēju" ekoloģiskās kvalitātes rādītāju, tā kā šie rādītāji šajās abās tabulās ir definēti, pamatojoties uz tiem pašiem indikatoriem kā "ļoti labi" ekoloģiskās kvalitātes rādītāji atkarībā no konstatētās novirzes no parastajām vērtībām, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 40. punktā, tā būtu pretruna ņemt vērā jebkādu traucējumu šī kvalitātes rādītāja novērtējumā un, kad ir jānosaka atšķirība starp minēto kvalitātes rādītāju un "labu" un "vidējo" kvalitātes rādītāju, dažus no šiem traucējumiem neņemt vērā.

39 Trešām kārtām, šāda interpretācija atbilst Direktīvas 2000/60 mērķiem. Proti, kritērija "neskarti apstākļi" šaura interpretācija Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2. tabulas izpratnē, kas, klasificējot "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktoru, nozīmētu neņemt vērā noteiktu antropogēnu ietekmi, piemēram, zivju resursu pārvaldības pasākumus, būtu pretrunā Direktīvas 2000/60 galīgajam mērķim, kas izriet no tās 25. apsvēruma un 1. panta a) punkta, proti, līdz 2015. gadam ar koordinētu rīcību sasniegt visu Eiropas Savienības virszemes ūdeņu "labu stāvokli" (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 35.–37. punkts).

40 No minētās Direktīvas 2000/60 1. panta a) punkta izriet, ka tās mērķis ir nodrošināt iekšējo virszemes ūdeņu, pārejas ūdeņu, piekrastes ūdeņu un gruntsūdeņu aizsardzību, kas novērš turpmāku ūdens ekosistēmu stāvokļa pasliktināšanos, aizsargā un nostiprina to, kā arī aizsargā sauszemes ekosistēmas un mitrzemes, kas tieši atkarīgas no ūdens ekosistēmām, ciktāl tas attiecas uz to vajadzībām pēc ūdens.

41 Vides aizsardzības mērķi, kas dalībvalstīm jāsasniedz attiecībā uz virszemes ūdeņiem, ir precizēti šīs direktīvas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, kas, kā Tiesa ir precizējusi, paredz divus atšķirīgus, lai arī savstarpēji saistītus mērķus. Pirmkārt, saskaņā ar šīs tiesību normas i) punktu dalībvalstis īsteno vajadzīgos pasākumus, lai novērstu visu virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos (pienākums novērst pasliktināšanos). Otrkārt, piemērojot minētās tiesību normas ii) un iii) punktu, dalībvalstis aizsargā, stiprina un atjauno visus virszemes ūdens objektus, lai līdz 2015. gada 22. decembrim panāktu šo ūdens objektu "labu stāvokli" (uzlabošanas pienākums) (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 39. punkts).

42 Gan uzlabošanas pienākums, gan pienākums novērst ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos ir domāti, lai īstenotu kvalitatīvos mērķus, kurus vēlas sasniegt Savienības likumdevējs, proti, virszemes ūdeņu laba stāvokļa, laba ekoloģiskā potenciāla un laba ķīmiskā stāvokļa saglabāšana vai atjaunošana (spriedums, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 41. punkts).

43 Šajā kontekstā Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts neparedz tikai ar programmatisku formulējumu vienkārši noteiktus apsaimniekošanas plānošanas mērķus, bet gan, tiklīdz ir noteikts attiecīgā ūdensobjekta ekoloģiskais stāvoklis, tam ir saistošas sekas katrā šajā direktīvā noteiktā procesa posmā. Šī tiesību norma tādējādi ietver ne tikai principiālus pienākumus, bet attiecas arī uz atsevišķiem projektiem (spriedums, 2022. gada 5. maijs, *Association France Nature Environnement* (Īslaicīga ietekme uz virszemes ūdeni), C-525/20, EU:C:2022:350, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Projekta atļaujas piešķiršanas procedūrā – tātad pirms lēmuma pieņemšanas – kompetentajām iestādēm atbilstoši Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punktam jāpārbauda, vai šim projektam var būt negatīva ietekme uz ūdeni, kas būtu pretrunā pienākumiem novērst virszemes un gruntsūdeņu ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos un uzlabot to (spriedums, 2022. gada 5. maijs, *Association France Nature Environnement* (Īslaicīga ietekme uz virszemes ūdeni), C-525/20, EU:C:2022:350, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Ūdens ekosistēmu ekoloģiskās kvalitātes rādītāju aizsardzība nevarētu tikt nodrošināta, ja, novērtējot ezeru ihtiofaunas stāvokli, būtu iespējams neņemt vērā antropogēnos traucējumus zivju vai citu sugu sastāvā un summārajos rādītājos, kas neizriet no izmaiņām fizikālķīmiskajos un hidromorfoloģiskajos kvalitātes faktoros.

46 Turklāt Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkta šaura interpretācija, atbilstoši kurai ihtiofaunas "ļoti laba" ekoloģiskās kvalitātes rādītājā nebūtu jāņem vērā noteiktas antropogēnas izmaiņas, padarītu "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktoru par nenozīmīgu. Proti, ņemot vērā Direktīvas 2000/60 mērķus, šiem mērķiem būtu pretrunā tas, ka atsevišķas izmaiņas ihtiofaunā, piemēram, attiecīgā gadījumā zivju krājumu pasliktināšanās, neietekmētu ihtiofaunas kvalitātes klasifikāciju atbilstoši šīs direktīvas V pielikuma atbilstošajiem noteikumiem.

47 Tādējādi, kā izriet no šī sprieduma 39. punkta, atbilstošo tiesību normu teleoloģiskā interpretācija apstiprina, ka, lai definētu ihtiofaunas ekoloģiskās kvalitātes rādītājus, ir jāņem vērā visi traucējumi zivju sugu sastāvā un summārajos rādītājos, kā arī šo zivju kopu vecuma struktūrās.

48 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2000/60 V pielikuma 1.2.2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, attiecībā uz "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora novērtēšanas kritērijiem ar "antropogēniem

traucējumiem" šī punkta izpratnē ir jāsaprot jebkādi traucējumi, kas radušies cilvēku darbības dēļ, tostarp jebkādas izmaiņas, kas var ietekmēt zivju sugu sastāvu un summāros rādītājus, un, otrkārt, jebkurš no šiem traucējumiem ir nozīmīgs "ihtiofaunas" ekoloģiskās kvalitātes rādītāja klasifikācijā.

Par tiesāšanās izdevumiem

49 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, V pielikuma 1.2.2. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

pirmkārt, attiecībā uz "ihtiofaunas" bioloģiskās kvalitātes faktora novērtēšanas kritērijiem ar "antropogēniem traucējumiem" šī punkta izpratnē ir jāsaprot jebkādi traucējumi, kas radušies cilvēku darbības dēļ, tostarp jebkādas izmaiņas, kas var ietekmēt zivju sugu sastāvu un summāros rādītājus, un, otrkārt, jebkurš no šiem traucējumiem ir nozīmīgs "ihtiofaunas" ekoloģiskās kvalitātes rādītāja klasifikācijā.

[Paraksti]